Sl. No. :

नामांक Roll No.

No. of Questions - 18

SS-23-Sindhi Sah.

No. of Printed Pages - 7

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2019

SENIOR SECONDARY EXAMINATION - 2019

सिन्धी साहित्य

SINDHI SAHITYA

समय : 3¼ घण्टे

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون

1. سڀ سُوال ڪرڻ ضروري آهن ـ
2. هرهڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن ـ

शागिर्दनि लाइ ज़रुरी हिदायतूं

1) सभु सुवाल करणु, ज़रूरी आहिनि ।

2) हरहिक सुवाल जे साम्हूं मार्कूं ड्डिनल आहिनि ।

Tear Here

प्रश्न पत्र को खोलने के लिए यहाँ फाड़ें

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

यहाँ से काटिए

هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

جيئن نور ربنا سڀ ڪوڙ آهي. تيئن صحت بنا سڃ آهي. صحت هڪ خزانو آهي. جهڙيءَ طرح خزاني جي سنڀال سٺي نموني صحيح طرح سان ڪئي ويندي آهي. تهڙيءَ طرح انسان کي گهرجي ته پنهنجي صحت جي سنڀال ٺيڪ نموني ڪري سچي صحت دوائن جي دڪان تان نه ملي سگهندي مگر سچي صحت قدرتي نيمن جي پالنا سان حاصل ڪري سگهجي ٿي.جيترو انسان قدرت کان پري رهندو اوترو ئي بيمارين جو شڪار ٿي رهندو .قدرتي نئمتن کي عمل ڪرڻ سان خرچ به نه آهي مگر لاڀ گهڻو آهي.صحت کي سالم رکڻ لاءِ قدرتي نئمتن جي ڄاڻ ضروري آهي.

(1) مٿين ٽڪري جو سهڻو سيرو لکو . [1]

(2) نوربنا سڀ ڇا آهي؟ [1]

(3) انسان سچي صحت ڪيئن حاصل ڪري سگهي ٿو ؟ [1]

(4) صحت کي سالم رکڻ لاءِ ڪنهنجي ڄاڻ ضروري آهي؟ [1]

(5) ضد لکو. سچ [1]

हेठि ड्रिनल टुकिरे खे ध्यान सां पढ़ी सुवालनि जा जवाब लिखो :

जींअ नूर बिना सभु कूड़ु आहे, तींअ सिहत बिना सुञ आहे। "सिहत हिकु ख़ज़ानो आहे।" जहिड़ी तरह ख़ज़ाने जी संभाल सुठे नमूने सही तरह सां कई वेन्दी आहे, तहिड़ीअ तरह इंसान खे घुरिजे त पंहिंजी सिहत जी संभाल ठीक नमूने करे। सची सिहत दवाउनि जे दुकान तां न मिली सघन्दी। मगर सची सिहत कुदरती नेमन जी पालना सां हासिल करे सघिजे थी। जेतिरो इंसान कुदरत खां परे रहन्दो, ओतिरो ई बीमारियुनि जो शिकारु थी रहन्दो। कुदरती नइमतुनि ते अमल करण सां ख़र्च बि न आहे, मगरि लाभ घणो आहे। सिहत खे सालिम रखण लाइ कुदरती नइमतुनि जी ज़ाण ज़रुरी आहे।

(1) मथिएं टुकिरे जो सुहिणो सिरो लिखो। [1]

(2) नूर बिना सभु छा आहे? [1]

(3) इंसान सची सिहत कींअ हासिल करे सघे थो? [1]

(4) सिहत खे सालिम रखण लाइ कहिंजी ज़ाण ज़रुरी आहे? [1]

(5) जिदु लिखो : सचु [1]

(6) ڪنهن به هڪ وشيه تي مضمون لکو. (اٽڪل 200 لفظن ۾) [10]

(i) نوجوانن ۾ وڌندڙ انٽرنيٽ جو واهپو.

(ii) ڌيئر بچايو ڌيئر پڙهايو.

(iii) سنڌي شاعرن جي ترمورتي

(iv) اکين اڳيان ڏٺل حادثي جو ورنن

(6) कहिं बि हिक विषय ते मज़मून लिखो : (अटिकल 200 लफ़्जनि में) [10]

(i) नौजवाननि में वधन्दड़ इन्टरनेट जो वाहिपो ।

(ii) धीअर बचायो, धीअर पढ़ायो ।

(iii) सिन्धी शाइरनि जी टिमूर्ति ।

(iv) अखियुनि अगियां डिठल हादसे जो वर्णन ।

(7) پنهنجي اسڪول جي پرنسپال ڪي تو هانجي ڪلاس ۾ فرنيچر جي جوڳي بندوبست ڪرائڻ لاءِ درخواست لکو. [5]

يا

توهان پنهنجي پيءُ ڪي هاسٽل جي ڄاڻ ڏيندي خط لکو.

(7) पहिंजे स्कूल जे प्रिंसीपाल खे तव्हांजे क्लास में फर्नीचर जे जोगे बंदोबस्त कराइणु लाइ दरख्वास्त लिखो । [5]

या

तव्हां पहिंजे पीउ खे हॉस्टल जी ज़ाण ड़ीन्दे ख़तु लिखो ।

(8) هيٺين مان ڪن به پنجن اصطلاحن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [1+1+1+1+1=5]

(i) اوکهڙ ڪرڻ

(ii) بر ميچڻ

(iii) پاڻي ولوڙڻ

(iv) اُس ۾ وار اڇا ڪرڻ

(v) پڪ پڌڻ

(vi) جڪ مارڻ

(vii) دل وٺڻ

(8) हेठियनि मां किनि बि पंजनि इस्तलाहनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आठियो :- [1+1+1+1+1=5]

(i) ओघड़ि करणु ।

(ii) बरु मेचणु ।

(iii) पाणी विलोड़णु ।

(iv) उस में वार अछा करणु ।

(v) पगु ब॒धणु ।

(vi) जख मारणु ।

(vii) दिल वठणु ।

(9) دوهي ۽ سورٺي ۾ ڪهڙو فرق آهي؟ [2]

(9) दोहे ऐं सोरठे में कहिड़ो फर्कु आहे? [2]

(10) پنجڪڙو ڇا کي چئبو آهي؟ مثال ڏيئي سمجهايو. [3]

(10) 'पंजकड़ो' छाखे चइबो आहे? मिसाल डे॒ई समझायो । [3]

(11) حوالو سمجهايو. [4]

''ڇو گهر ۾ ڪو اهڙو پرابلم آهي ڇا؟''

يا

''هن مردا مٽيءَ کي جنهنکي بيکٽي بي لحاظ. اسين پيرن سان لتاڙيندا ويون ٿا.آها ڪاريگرن جي هٿن جي هنر سان چمڪي ڪيندي نه ڪرامت ٿي ڏيکاري.''

(11) हवालो समझायो : [4]

''छो, घर में को अहिड़ो प्राब्लम आहे छा?''

या

''हिन मुर्दा मिट्टीअ खे, जंहिं खे बेखुटके, बे-लिहाज़ असीं पेरनि सां लताड़ींदा वञूं था, उहा कारीगरनि जे हथनि जे हुनर सां चिमिकी केड॒ी न करामत थी डे॒खारे ।''

(12) هيٺين مان ڪن به ٽن سوالن جاجواب ڏيو. [2+2+2=6]

(i) محمد رام ڪنهنجي مدد ڪندو هو؟

(ii) پارليا مينٽ جي ميمبرن بابت ليکڪ ڪهڙي طنز ڪئي آهي؟

(iii) ليکڪ، دادا واسواڻيءَ کي ڪنهنجو روپ مڃيو آهي؟

(iv) جميئتراءِ سان گڏ هندوستان ڪيرو- ڪيرو آيا هئا؟

(v) هيمون ڪالاڻيءَ تي جاري ٿيل ٽپال ٽڪليءَ بابت ڄاڻ ڏيو.

(12) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब डि॒यो : [2+2+2=6]

(i) मुहमद राम कहिंजी मदद कंदो हो?

(ii) पार्लियामेंट जे मेम्बरनि बाबति लेखक कहिड़ी तन्ज़ कई आहे?

(iii) लेखक, दादा वासवाणीअ खे कहिंजो रुप मञियो आहे?

(iv) जमियतराइ सां गडु॒ हिन्दुस्तान केरु-केरु आया हुआ?

(v) हेमू कालाणीअ ते जारी थियल टपाल टिकलीअ बाबत ज॒ाण डि॒यो।

(13) هيٺين مان ڪن به ٻن سوالن جاجوان اٽڪل 50-60 لفظن ۾ لکو. [5+5=10]

(i) ڪُسم ليکڪ کي پنهنجو جيڪو حالا ٻڌايو'' ءِ اجا__ڇو؟ ''آکاڻيءَ جي آڌارتي لکو.

(ii) 'پري' ڪهاڻيءَ جو اختسار لکو

(iii) ''ڏاهرسيت سمارڪ ''جي باري ۾ ڄاڻ ڏيو.

(13) हेठियनि मां किनि बि ब॒िनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 50-60 लफ़्ज़नि में लिखो :

[5+5=10]

(i) कुसुम लेखक खे पहिंजो जेको हाल बुधायो, 'ऐं .... अञा .... छो?' आखाणी जे आधार ते लिखो।

(ii) 'परी' कहाणीअ जो इख़्तिसारु लिखो।

(iii) 'डा॒हरसेन स्मारक' जे बारे में ज॒ाण डि॒यो।

(14) حوالو لکي معني سمجهايو۔ [4]

تو ٻگهر جي ٻو رهئي مان ڏس !ڦل مٺو آهز ملي مرتبو محنت جو ڄا ڻي تنهنتي هنڊ ها راتبو.

يا

هو تہ تنهنجي سڏسڻ جي واسطي ويٺو سکي
سک منجهان سڏڙو کري هک وادڀا ڏائي تہ ڏس !

(14) हवालो लिखी माना समझायो :- [4]

थो पघर जे पोरिह्ये मांड्रिसु ! फलु मिठो आखिर मिले, मर्तबो महिनत जो ज़ाणी तहिंते हडु हेराइबो ।

या

हू त तुंहिंजे सडु सुणण जे वास्ते वेठो सिके, सिक मझां सड्रिड़ो करे, हिक बार ब्राड्राए त ड्रिसु !

(15) هيٺين مان کن ٻہ ٽن سوالن جاجواب اٽکل 30 لفظن ۾ لکو. [2+2+2=6]

(i) 'ليلاچنيسر' بيت ۾ کوي ءَ ليلا کي کهڙي هدايت کئي آهي؟

(ii) سا لک سک سان ڇا ڏنو آهي؟

(iii) ''جي رکوٿا چا هم گد سان قرب کنڊن سان رکو''. جو مطلب ڇا آهي؟

(iv) کوي ءَ ڏينهن جو ٻهريون خواب کنهنکي کو نيو آهي؟

(v) ڀارت کي کيرو سنواريت ٿا؟

(15) हेठियनि मां किनि बि टिनि सुवालनि जा जवाब अटिकल 30 लफ़्ज़नि में लिखो :-

[2+2+2=6]

(i) 'लीला चनेसर' बैत में कवीअ लीला खे कहिड़ी हिदायत कई आहे?

(ii) सालिक सिक सां छा ड्रिनो आहे?

(iii) 'जे रखो था चाह गुल सां कुर्ब कंडनि सां रखो' । जो मतलब लिखो?

(iv) कवीअ ड्रींह जो पहिरियों ख़्वाबु कहिंखे कोठियो आहे?

(v) भारत खे केरु संवारिनि था?

(16) ,,ديش ڀڳت جو خط،،ڪويتا جو ساز پنهنجن لفظن ۾ لکو. [5]

يا

ڪوي شري گوردن ڀارتي ءَ جو مختصر ۾ پريچيه ڏيو.

(16) 'देश भगुत जो ख़तु' कविता जो सारु पंहिंजनि लफ़्ज़नि में लिखो । [5]

या

कवी श्री गोवर्धन 'भारती' जो मुख़्तसर में परिचय ड्रियो ।

(17) ,,گڏ جي گها ريون،ڪويتا ۾ ڪويءَ پريم ۽ ميلاپ جو سنديش ڏنو آهي! سمجهايو. [5]

يا

'سنڌو' ساگر ڪيئن بڻجي ويئي ؟ پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(17) 'गड्डिजी घारियूं' कविता में कविअ प्रेम ऐं मेलाप जो संदेश ड्रिनो आहे । समुझायो । [5]

या

'सिन्धु', सागर कीअं बणिजी वेई? पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो ।

(18) هيٺين مان ڪي ٻه ٻه سوال ڪريو. [5+5=10]

(i) 'اجهو' ناول ۾ ڪهڙا ڪردار آهن ؟ تو هان ڪي ڪيرو پسند آهي ۽ ڇو آهي؟

(ii) 'اجهو'ناول جي سمالو چنا ڪريو.

(iii) 'اجهو' ناول جي ڪهاڻي پنهنجن لفظن ۾ لکو.

(18) हेठियनि मां के बि ब्रु सुवाल करियो :- [5+5=10]

(i) 'अझो' नॉविल में कहिड़ा किरदार आहिनि? तव्हांखे केरु पसंद आहे ऐं छो?

(ii) 'अझो' नॉविल जी समालोचना करियो ।

(iii) 'अझो' नाविल जी कहाणी पंहिंजनि लफ़्जनि में लिखो ।

⌘⌘⌘

DO NOT WRITE ANYTHING HERE